

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 49-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán kelve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Hajdúvármegye itél.

Debrecen, szept. 19.

Kevés független önállóan gondolkozó törvényhatóság van most az országban. A hatalom előtt behódolás, a farkcsóvágató meghunyászkodás legszebb napjait most él. Csupa gerinctelen, akarat nélküli emberről hullik le a lepel. Olyanokról, kiknek most sincs — mert nem is volt — meggyőződésük soha. Valamikor, nem is olyan nagyon régen, nagyon is sok törvényhatóság volt erős függetlenségi . . .

No, de ezek elmúlt dolgok. A multakat pedig nem jó bolygatni. Hagyjunk hát békét a multnak. Nézzük a jelen!

Az országgyűlés előtt, amelynek többségét erőszakkal és nem vesztegetéssel toborozta össze a kormány — nagy fontosságú, az egész nemzet jövőjére beláthatatlan horderejű javaslatok fejtésnek. A nyomasztó, nagy katonai terheket így sem bírja már az ország. Mi lesz, ha még aránytalanul megnagyobbodnak? Így gondolkozik a parlament kisebbsége és megakarja akadályozni azt, hogy a bécsi nemzetrontó politika most már végképen diadalt arasson. Ki kell vivni a népjogokat, meg kell valósítani előbb az általános választói jogot és ezután a népparlament döntson a előtt, hogy vállalhat-e újabb katonai terheket magára ez a szegény, egyenpréselt, kiszípolyozott ország.

Ez az ellenzék becsületese, hazafias álláspontja. Tiszta bort akarnak önteni a pohárba. Hogy tetszhetne ezután eza politika Khuenéknek a sötétséglovagjainak. Ők mindenáron a zavarosban akarának halászni. Tehetetlenségükben, mikor látják, hogy már veszve vannak: végső kétségbeesésükben mindent megpróbálnak.

A törvényhatóságokkal szavaztatnak maguknak bizalmat. Hiszen ez ugyan nem sokat segít a kormányn, de a vizbefelő még a számaszál után is kapkod.

A legszomorubb az egészben az, hogy a magyar törvényhatóságok legtöbbször szögalkúen hódolt be a mindenható kormány akaratának. Hogy miképpen, — arra fényes tanubizonyosság Debrecen esete. Ha másutt csak tizedrészét követték el azoknak, amit Debrecenben cselekedtek, — akkor kellő ér-

tékükre szálíthatjuk le ezeket az obstrukciót elítélő feliratokat.

A gerinctelen, behódoló és kormányzsoldon élő vármegyék sorában tiszteletreméltó kivétel Hajdúvármegye. A hajduk függetlenségi érzéke sokkal erősebb, semhogy még az árnyékát is feltételezh trének a gyáva meghunyászkodásnak. Hajdúvármegye, Bocskay vármegyéje nem járulhat soha hozzá a nemzetipró határozatokhoz, legkevésbé pedig a nemzetiségi és inkonzekvens Versecz az obstrukciót elítélő csodabogarihoz, amit átirat alakjában tált fel nekünk.

Hajdúvármegye állandó választmánya minden felső hatalom, minden főispáni nyomás dacára is — mint egy ember tért napirendre Versecz obstrukciót elítélő határozata felett és tette méltó helyére: a vármegyei poros irattárba. Hajdúvármegye függetlensége még mindig kemény dió, amit még a mi főispánunk vasfogai sem tudnak megropogtatni. Hajdúvármegye törvényhatóságának erős független érzése tiszteletre méltó kivétel a mindenkori kormányokat támogatni kész, elvtelen, meghunyászkodó tömkelegében sok-sok vármegyének.

Hogy miyének a törvényhatóságok, arra mindjárt ékes példa Versecz városa. Tessék! Két átiratot is küld egyszerre Hajdúvármegyének: az egyik az obstrukció leörését célozza, a másik pedig a katonai terhek emelése ellen (!) fogl állást. Sőt van egy harmadik is, amelyben az általános titkos titkos választói jog törvénybeiktatását sürgeti. Hát nem tébolyító? Ehez azt hisszük nem kell kommentár!? Elítélni azt az obstrukciót, amely éppen a katonai terhek ellen és az általános választói jogért folyik. Tanulhat ebből a kormány, a többi törvényhatóságok is, — de legtöbbször a nemzet. Ime, itt van a törvényhatóságok kormánytámogatása!

Hajdúvármegye nem ezek közül való. Megmutatta a multban és meg fogja mutatni a jövőben is. A hajduság utolsó lehetéig független és magyar lesz. Nem térhet le arról az utról, amit a dicső e'ödök tradíciói mutatnak. Hajdúvármegye csak önmagához méltó cselekedhetik, amint már cselekedett is.

Hajdúvármegye itél.

A képviselőház ülése. Folynak a szavazások végnélkül és a munkapárt még mindig csak nagyon nyenge turnusokkal tudja biztosítani a Ház munkaképességét. Pedig erősen benne vagyunk az őszben. Holnap szónok is lesz, mert Kovácsy Kálmán fog beszélni a véderőjavaslat ellen.

Návay Lajos alelnök félizenegy órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja az irómányokat, amelyek között nincsenek kérvények a katonai javaslatok ellen.

Rögtön rátérnek a napirendre és megkezdik a tegnapi mára halasztott névszerinti szavazásokat.

Khuen utasításai.

A kiegyezés felborítása.

A véderőreform módosítása.

A politikai világot élénken foglalkoztatja gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök tegnap audenciája, amely ismét szomorú bizonyosságot szolgáltatott arra, hogy Bécsben csak az osztrák érdekekre vannak tekintettel. Az osztrák képviselőház munkaképességének biztosítása a drágaság, különösen a huskérés rendezésétől függ, Khuen tehát a tegnapi audiencián — mint már különben informált forrásunk nyomán megírtuk — azt az utasítást kapta, urától és császártól, hogy az osztrák kormányt mindenben támogatassa a husdrágaság leküzdésére irányuló munkájában. És Khuen sietve tesz eleget a császár parancsának.

Gróf Serényi Béla földmivélsügyi miniszter távirati meghívásra idő előtt fejezte be szabadságát és rögtön Budapestre érkezett, hogy ma áttanulmányozza az ügyet a holnapi minisztertanácsban már referálhasson arról, hogy mit csináljanak.

A holnapra összehívott magyar minisztertanácsban többet foglalkozni az osztrák drágaság megszüntetésének kérdésével, mint a magyar nemzet jogos kívánságainak teljesítésével. És már egészen bizonyosra vehető, hogy a kiegyezést az osztrákok kívánsága szerint föl fogják bontani minden ellenszolgáltatás nélkül. Így parancsolta a császár.

A katonai javaslatok körül folyó harcban egyelőre nem lesz változás, mert Bécsben még nem tudják, hogy mi történjék.

E tekintetben is először az osztrák kívánságokkal számolnak.

Az új közös hadügyminiszter első teendője ugyanis a véderőreformnak az osztrák szociális kívánságoknak megfelelő módosítása lesz, amely nélkül a parlamentben nem is tűzhetik napirendre a törvényjavaslatot. Ha tehát e módosítás megtörténik és a huskérés megoldásával

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti

Naponta érkeznek meglepő szép újdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás!

Csipkeáruház

Fiók üzlet Sas-utca 4. sz.

Kizárólag alkalmi vételék.

Kérem a cégre ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

az osztrák reichsrath munkaképessége biztosítva van, akkor kerül majd megbeszélés alá, hogy mit csináljon a magyar kormány. Addig megmarad Khuen «terminus nélküli» miniszterelnöknek.

Az obstrukció mellett!

Hajdúvármegye állandó választmányának ülése.

Hajdúvármegye törvényhatósági közgyűlését szeptember 26-án fogja megtartani. Az állandó választmány ma tartott ülésén foglalkozott a közgyűlés előkészítésével. Nagy-horderejű a választmánynak az az egyhangu határozata, amely szerint Versecz város obstrukciót elítélő határozata és átirata felett napirendre tér és azt irattárba helyezi.

Hajdúvármegye állandó választmánya nem járult tehát ahhoz, hogy az obstrukció törvényes és jogszerű voltát — elítélje. Hajdúvármegye másképpen ítél! Versecz városa különben, úgy látszik, nem tudta, mit cselekszik, mikor az obstrukciót elítélte: hiszen más két átiratában, a katonai terhek ellenkel ki és az általános választójogot követeli. Aki pedig nem tudja, hogy mit cselekszik, annak meg lehet bocsátani.

Több fontos ügyet készített még elő az állandó választmánya vármegyei közgyűlésre. Érdekes vita folyt Lengyel Imre önálló indítványa felett, amelyben a tanító-szövetkezet felfüggesztéssel fenyegető vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét akarta megbélyegezni, továbbá felírni a képviselőházhoz a néptanítók fizetésrendezése érdekében.

Az állandó választmány tegnapi üléséről, amely megszakítással délelőtt és délután folyt le, a következőkben számolunk be:

A verseczi átirat.

Kilenc órakor nyitotta meg az ülést Dományi Elemér főispán. A hangulat már az ülés megnyitása előtt nagyon is viharos volt. A függetlenségi párt valami titkos munkapárti fordortól tartott és ezért az ülésre felvonult a füg-

getlenségi párt csaknem valamennyi állandó választmányi tagja.

A verseczi átirat nagyon izgatta a kedélyeket. A vármegye vezetősége mindjárt be is látta, hogy itt nagyon bajosan lehetne állást foglalni az obstrukció ellen. Ezért meg sem kísérelték a verseczi átiratot elfogadásra ajánlani. Így a függetlenségi választmányi tagok nagy meglepetésére — az előadói javaslat is napirendre tért már a verseczi átirat felett. Hajdúvármegye függetlenségi érzelmű választmányi tagjai összetartása előtt megsemmisült a hatalom akarata.

Ugyanigy határozott az állandó választmány, hogy Selmezbánya és Belsőváros szab. kir. városok parlamenti obstrukciót elítélő átirataik sorsa felett is.

A határozat a következőképen hangzik:

Az obstrukció mellett.

Törvényhatósági bizottságunk hazafiúi aggodalommal eltelve nézi az ország sorsa és az ezeki intézésére hivatott parlamenti munkájának már évek óta tartó pangására és szünetelésére, melyet mérhetetlen erkölcsi és anyagi károsodást szenvednek, jól tudja bizottságunk azonban azt is, hogy a nemzet jogainak kivívásáért és annak védelmére harcba állani és az ösökhöz méltónak maradni kívánó utódok elvitázhatatlan joga, sőt kötelessége minden olyan érdekek igénybe vételével is, amelyek az adott viszonyok között rendelkezésére állanak és a cél megvalósítására alkalmasak. Napjainkban a függetlenségi és 48-as pártok parlamenti küzdelme a jelenlegi kormány által tárgyalásra bemutatott azon katonai javaslatok ellen irányul, amelyek a nemzetnél vért és pénzbeli teherviselési képességét meghaladó áldozatokat követelnek a nélkül, hogy ezen óriási és elviselhetetlen terheléssel szemben a nemzet jogos vágyainak és kívánalmainak megfelelő kielégítése tekintetében intézkedés és gondoskodás történék. Hogy ezen javaslat törvényerőre emelkedése ellen a függetlenségi pártok által indított küzdelemben jogos és a magyar nemzet vitális érdekeinek szolgálatában áll, azt elvitatni nem lehet, hogy pedig a küzdelem célja mely, uton és módon ér-

hető el, annak eszközei megválasztására nézve a küzdő pártok észére irányítást adni bizottságunk magát hivatottnak nem érzi annyival inkább, mert nem lehet kétsége az iránt, hogy a függetlenségi pártok az ország boldogulását célzó törekvések megvalósítására teljesen önzetlenül, kizárólag az ország boldogulását, annak erősítését és vagyonosodását célzó törekvések megvalósítására teljesen önzetlenül, kizárólag az ország érdekeit tartva szem előtt, minden rendelkezésre álló törvényes és alkalmas és szükséges eszközt felhasználva munkálkodnak. Mind ezekre tekintettel bizottsági közgyűlésünk a küzdő pártok hazafias érzületére bízva mindazon törvényes eszközök megvalósítását, amelyek a nemzet érdekeinek megóvására szükségesek s alkalmasak: Versecz valamint Selmezbánya és Belsőváros városok körirata felett napirendre tér és azokat irattárba tenni rendeli.

A véderőjavaslat.

Az inkonzekvens Versecz a katonai tulkövetelések ellen felír a képviselőházhoz és a feirátot hozzájárulás végett a vármegyének is megküldi. Az állandó választmány e tárgyban a következő határozati javaslatot terjeszti a közgyűlés elé:

Törvényhatósági bizottságunk a kormány által az országgyűlés képviselőházához benyújtott és most tárgyalás alatt álló katonai javaslatokkal szemben felfogásának és álláspontjának egyidejűleg 5828. sz. határozatában felre nem érthető kifejezést adván, másfelől pedig, mert úgy találja, hogy Versecz város közönsége ezen, a katonai tulkövetelések ellen tiltakozó feirátával szemben az előbb hivatkozott határozatunkkal elintéztet azon körirattal: amelylyel az ezen javaslatot törvényerőre emelésének megakadályozását célzó parlamenti küzdelmet elítéli: a következtetlenség talajára lépett és így ön magával ellentétbe jött; az átirat felett napirendre tér és azt irattárba helyezni rendeli.

Az általános választói jog.

Általános, titkos választójogot kérnek a verseciek és ennek törvénybeiktatása érdekében a parlamenthez felírnak.

E kérdésben már Hajdúvármegye öt izben hal-

Zengő kísértetek.

Írta: SAS EDE.

Hajnakra járt az idő, amikor Berend Jenő a tiszteletere rendezett lakomáról pompás szállására hazaérkezett. Berend Jenő urról tudnunk kell, hogy becsületes mesterségére nézve az édes apjának a fia volt. Aki pedig az öreg Berend, azaz, hogy Böhm urat ismerte, tisztaban volt vele, hogy ebből a foglalkozásból fényesen meg is lehet élni. Jenő urfi ennek dacára olyan foglalkozás után nézett, amiből már kevésbé fényesen lehet megélni. Az édes papájának több sarkháza volt a legélénkebb forgalmi helyeken; de az ifju ur nem elégedett meg azzal az életcéllal, hogy ő majd ezeket a házakat örökölje. Neki a dicsőség, a halhatatlanság csarnokára fáj a foga. Nem törődött azzal, hogy a halhatatlanság csarnoka valami szellős épület, amit nem fogad el jelzalognak egy takarékpénztár sem...

Berend Jenő ur tehát nagy szorgalommal és szenvedéllyel látott hozzá a zeneszerzéshez s most is éppen a hazai operett irodalom legújabb remekének bemutatóján esett túl. Fülébe zúgott a taps, mellyel a zsufolt nézőtér a lámpák elé szólította, de még inkább fülébe zúgott a pohárköszöntő, amelyben a saját egyik tekintélyes kritikusa őt egyenesen Mascagnéhoz, az új operett szövegének íróját pedig Shakespeare-hoz hasonlította. Hogy Mascagni sohasem irt operettet s az avoni hattyú se próbálkozott soha a librettó-írással, meg hogy a felköszöntő éjjel után mondogott el, — mindez bizonyára nem vont le értékéből semmit. Berend Jenő te-

hát a dicsőségtől mámorosan hajtoitotta le a fejét párnáira s azzal a gondolattal aludt el, hogy akár örök álomra hunyhajta szemét, mert a neve már el van könyvelve a halhatatlanság vaskos kötetében...

Az «Amazon királynő» szerzőjének azonban esodálatsképp mégis nyugtalan álma volt. Kinosan hánytorgott fekhelyén. Nehéz látás gyötörte.

Szobája ajtaja egyszerre feltárult. Tulvilági fény terített a padlóra ezüst szőnyegét. Tulvilági halk zene hallatszott s egymásután vonultak be a hálószobába azok az alakok, akiket Berend Jenő mind jól ismert. (Különösen a kottákat jól ösmerte.)

Jött a muzsák pajkos kedveltje, Offenbach mester, aki az Olympus isteneit a modern szinpadra idézte; követték őt Lecocq és Audran, a zédes dallamok poétái, Planquette, a halhatatlan kornevillei harangozó s belübbent Strauss, kinek vérforraló muzsikájára még a nyugalmazott altábornagyok köszvényes lábai is táncra igazodnak.

S mindazok a mesterek, kik valaha azzal a kulccsal dolgoztak, amelyek a vigság, a szívcsiklandozó gyönyörűség kincsesházát tárják föl az emberiség előtt...

Berend Jenő félszeggel lopva sandalított feléjük a takaró alul. Nem azt gondolta biz ő, hogy ime a mesterek eljöttek, hogy testületileg üdvözöljék az új kollégát, Ellenkezőleg, rosszat kezdett sejteni. S ezért is úgy tette magát, mintha mélyen aludnék. Még egy kis hortyogás

is megkockáztatott. Igaz, hogy csak — hangfogóval.

Az éjjelutáni látogatók pedig körülállották az «Amazon királynő» alkotójának ágyát és sokatmondó pillantással néztek össze.

— No, most megcsiptük a fickót — mondotta Audran bácsi.

Offenbach pedig odalépett hozzá és karmesteri pálcájával megkopogtatta a homlokát.

— Keljen föl csak, monsieur!

Berend Jenő levette a horkolásáról a szordinát. Erre a «Szép Heléna» szerzője dühbe jött és úgy el kezdte ráncigálni, hogy az ifju ijedten ugrott ki az ágyból.

— Az égre uraim, mit akarnak velem? Minek köszönhetem ezt a tömeges szerencsét?

— Még kérdezi? — riadt rá a Muzsák pajkos kedvence sötéten, összeráncolt szemöldökkel. — Ott voltunk ma a premiéren!

— Ah! E zágazán nagy kitüntetés. Ilyen előkelő hallgatóság!

— Ezer violinkulcs. Semmi tréfákozás. — Mondhatom, hogy mindnyájan föl vagyunk háborodva. Ezért is jöttünk ide, hogy leszámoljunk veled. Hiszen te mindnyájunkat meglóptál!

— Tolvaj, zsvány, haramia!

Offenbach mester csöndre intette a lázongókat.

— Nyugalom uraim. Tartsunk sort. Annak rendje és módja szerint megalakítjuk a vésetörvényszéket, amely ítélkezni fog a zeneirodalom Rinaldó Rinaldinije fölött...

Azzal a kísértetek helyett foglaltak a székeken és divánokon, az «Amazon királynő» szerzőjét pedig odaültették a vádlottak padjára, —

latta szavát, követelven a jogkiterjesztést s így nincs szükség újabb felíratra, mivel a törvényhatóság álláspontja nem változott.

Versecz ezen íratára felett is napirendre térnek és azt az irattárba rendelik helyezni.

Lengyel Imre indítványai.

Lengyel Imre indítványának a tárgyalása volt az ülés legérdekesebb része. Az indítvány azon részéhez, amely a néptanítók fizetésjavításáról szól, hozzájárult a választmány és e tárgyban feliratot javasol a képviselőházhoz. A tanítószövetséget fenyegető kultuszminiszteri rendelet megbélyegzését ellenben a választmány az alispán ellenzésére elhízi.

A főispán szerint különben az állandó választmányoknak egyáltalában nincs joga politizálni Juhász Nagy Sándor kemény érvekkel veri vissza a választmány helyeslésével ezt a főispáni okoskodást.

Egyéb ügyek.

Ezek voltak fontosabb tárgyai a mai ülésnek. A vármegye közügyeit is tárgyalta a választmány. Tudomásul vették az alispán időszaki jelentését, a kereskedelmi miniszter leiratát az utalpból való utalványozásra nézve.

Elfogadták a vármegye költségvetését az 1911. évre. A miniszter értesítette a vármegyét, hogy jóváhagyta a közgyűlés egyik régi határozatát, mely szerint Czeglédy Mihály tisztí főügyész mellé alügyészi állást kreál. Kovács Gy. alispán meghirdette a pályázatot s az alügyészi állást a közgyűlésen töltik be. Az új alügyész fogja a közvédelmi tisztet Czeglédy főügyész helyett ellátni a rendőri bíraskodást gyakorló főszolgabírókénál is.

Az esküdtek kiválasztását gyakorló bizottságba kiküldik Major Gyulát, dr. Loos Bélát, Csapó Istvánt és dr. Popper Mórát. A vármegyének az Ondódon 8 hold és 400 ngyszögöl földje van, melyet eladni javasolnak Gyöngyösi János debreczeni lakosnak 11 ezer 600 kor.-ért.

Elfogadták a szarvasmarha, sertés és juh-tenyésztésről szóló szabályrendelet módosításra vonatkozó indítványt.

A törvényhatóságba, a virilisek közül behívták pöttagnak Makai János szoboszlói lakost.

Offenbach föltelepedett az elnöki trónusra, a zongora tetejére. A vádlott ott remegett előttük s taktusra verődött össze a foga.

— Ez egy közönséges csirkefogó! — lépett elő Audran. — Ellopta a pulykáimat és a birkáimat, pedig nagyon szerettem őket, trutrutru, nagyon szerettem be!

— Templomrabló! — mutatott rá Planquette mester. — Ellopta a kornevillei harangokat!

— Fejségsértő! — tödította a keringőkirály. — Ellopta a királyné csipkekenőjét... Az elnök bólintott...

— Ugy van. A vádlott mind e bűnöket elkövette. Sőt az olympusi isteneket is meglopota. Kérdés csak az, hogy mire ítéljük ő kelmét? Levigyük magunkkal a pokolba, ahol mind nyájan kuksolunk, mert annyi könnyelmű, pikáns kuplét irtunk?

Berend ur csaknem térdre esett e szavakra. — Az istenért, ég szerelmére, uraim, — tette össze két kezét — csak nem bánnak velem oly kegyetlenül? En semmiségi panaszt nyujtok be az ítélet ellen. Önök elítélnék engem és megsemm hallgatják a védekezésemet!

— Ugyan mit tudna a védelmére felhozni, maga kis zenei Affendákisz! Aki nem is violin kulccsal, meg bassus kulccsal dolgozott, hanem tolvajkulccsal!

A fenyegetett operett-szerző kétségbeesve nézett körül.

A rémek már megragadták, hogy magukkal hurcolják, mikor egy búbajos csengő hang meg a hátuk mögött:

— Megálljatok!

A választott bizottsági tagok időközben megüresedett helyeit választás útján töltik be. A választás október 29-én lesz. Választásra kerülnek bősörményi, püspökladányi, b.-ujvárosi és alsójózsai bizottsági tagok.

Elfogadásra ajánlják a körjegyzők által utlevél és kivándorlási ügyben teljesített magánmunkálatokért szedhető díjakról szóló szabályrendeletet. Végül Papp Sándor nádudvari körjegyző 32 évi szolgálata után való nyugdíjazását javasolják a közgyűlésnek. Pappnak 3000 korona nyugdíja lesz értékes munkásságáért, a melyet Nádudvaron kifejtett.

A délután folyamán a választmány a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete javára 50 (mond ötven) koronát szavazott meg. Jaj, mert szegény a vármegye. Pedig inkább semmit sem kellett volna adnia, semhogy így kompromittálja magát.

Több kisebb jelentőségű ügyet készített elő a közgyűlésre még az állandó választmány, a mi után a gyűlés véget ért.

Justh Gyula Nagyszalontán.

A bihari népgyűlés.

Nagyarányu készülődések folynak Nagyszalontán az október 15-iki népgyűlés érdekében. A nagyszalontai függetlenségi és 48-as kör értekezletet tartott, amelyen véglegesen megállapították a népgyűlés programját.

A népgyűlést délelőtt 10 órakor Bor Áron fogja megnyitni. Beszédet Justh Gyula, Kelemen Béla és Barcsay Andor fog mondani. Ezután határozati javaslatot terjesztenek elő: A szalontai kerület polgársága tiltakozik a katonai terhek emelése ellen, helyesli az obstrukciót és kivánja az általános, titkos, egyenlő választói jog törvénybe iktatását. A népgyűlésre meghívták a demokrata kört, a szociáldemokrata pártot és a választójogi ligát.

Az értekezleten felolvasták Kossuth Ferenc táviratát és Justh Gyula levelét, amelyben megköszönték a szalontai függetlenségi párt üdvözlését.

Gyöngyöri hölgyalak jelent meg a szobában. Isteni termetéről hófehér lepel ömlött alá. Kezében arany lantot tartott.

A maestrok tiszteletteljesen hajtoitak előtte fejet:

— A Muzsa!...

— Igen, én vagyok a Muzsa — felelte a hölgy. — Eljöttem, hogy eldöntsem ezt a perpatvart. En fogom ennek a szegény fiúnak a kérelmét előadni...

Ez már imponált a gyülekezetnek. Teringgett! Az «Amazon királynő» írója mégis valami, ha maga a Muzsa vállalkozik a védelmére.

— Berend ur — mondotta Helikon leánya. — Üljön le a zongorához és játszsa el legelső művét, az első operettjét.

Berend ur gyorsan engedelmeskedett a parancsoknak.

Eleinte ugyan reszketett a keze, de később mindig nagyobb hévvel verte a billentyűket. A hatás mesés volt.

Offenbach a kétfelé fésült szakállát tépedeste. Strausz a bajuszát rágta. Audran a fógát csikorgatta. Planquette pedig akkorát utótt a zongorára, hogy akkorát szólt, mint a nagydob valami Wagner-operében.

A Muzsa szelid mosollyal fordult a halhatatlan mesterek csoportjához:

— Lássák uraim. Ez ennek az embernek az első bűne. Ebben nincs egyetlen lopott ütem se. Minden kottája eredeti. Az ő tehetségének a terméke. És most már azt kérdezem önöktől, nem jobban cselekedett-e ez a derék ifju, hogy önökből merített, mint ha tovább is önmagá-

Igen érdekes, hogy a népgyűlésen a nagyszalontai kerület munkapárti választóinak liberális rétege is képviselteti magát s csatlakozni kíván a választójogot követelő határozathoz.

SZINHÁZ.

Az első operett premiertudvalevőleg Debrecenben a «Babuska» lesz. Ezzel nyitja meg a szezon Zilahy Gyula. A darabot tegnap mutatták be M.-Szigeten, A «Szigeti Napló» a darabról a következőket írja: «Ez a bájos, kedves zenéjű, mulattató operette két esien át zsu folt házat vonzott, amit úgy a darab, mint a szereplők pompás együttese méltán meg is érdemelt. A szereplők sorát: Borbély Lilivel kell kezdenünk, aki Rozalilla szerepében csodás kvalitásokat árult el. Izzó temperamentuma, ragyogó pajzansága szakadatlan, frenetikus tapsviharra ragadta a publikomot, amely igaz lelkesedéssel honorálta énekszámait is, szóval mindama kvalitásokat, amelyek azt bizonyítják, hogy Zilahy szintársulata kebelében rég volt ily kiválóan értékes színésznővel, a szubrett szerepköre betöltve. A címszerepet Csanády Irma játszotta és meglepő szépséggel énekelt számai mellett, kedves közvetlensége az, ami a Babuska, kifogástalan interpretálójává tették. A férfiak közül Falussy István (Tiborius) keltett nagy hatást. Deesy színházi közönségünknek ez a régi kedvence, a Babuska előadásán is szaporította a babérait, míg Kassay Károly, a színgazgató szerepében, újból fokozta a színházi publikum ama örömet, amellyel a téli idény leteltével, a debreceni sikerek után, hozzánk visszavárja. A darab remek kiállítás és az összjáték kifogástalansága Kassay Károly rendezői talentumának érdemei.»

M.-Sziget Zilahy mellett. M.-Sziget város színügyi bizottsága Szöllőssy Antal kir. tanácsos polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya a máramarosszigeti színház pályázatának kérdése volt. A bizottság tagjai rokonszenves beszédben tolmácsolták Zilahy Gyula debreceni színgazgató iránti bizalmukat, amelynek kifejezését az ülés jegyzőkönyvébe is iktatták, majd megemlékeztek arról a tényről,

ből merít? Hiszen önök azért éltek, hogy tiszta gyönyörűséget zerezzenek az emberiségnek. Az önök üdvös dallomai álomba ringatják a szíveket. Önök varázsolják a földre a menyországot. Hát nem sokkal nagyobbat vét ez a fiu az emberiség, nem sokkal nagyobbat vét ellenem, a dalköltészet Muzsája ellen, ha mindig eredeti műveket ír, mint így, amikor az önök gyönyörű dallamait muzsikálja a világ fülebe. Gondolják meg ezt uraim és mentsek föl a vádlottat.

A halhatatlan komponisták meglepetve hallgattak. Utoljára is Lecocq mester vállalt vont:

— Önagságának igaza van, — mondotta igazi francia udvariassággal. Mentsek föl hát a vádlottat. De azt megmondjuk neki, hogyha életében egyetlen eredeti dalt mer írni, mindjárt eljövünk érte és levisszük a pokol mélységes fenekére...

Odalenn a szemetes csöngetett. Világos reggel volt. A szerzők, akik az egy órai zárórát uggyis jócskán elkésték, siettek elkotródni...

Berend Jenő délfele eszmélt föl a váharos éj után. Fölült ágyában és erősen megdörzsölte a szemét.

— Az árdögbe is. — mondta. Ugyancsak furcsa álmom volt az éjjel.

Azzai csöngetett az inasának, hogy hozza be neki a reggeli lapokat, amelyekben igen hízelgő elismeréssel nyilatkoztak az «Amazon királynő»-ről a jó szívé, — barátságos kritikák...

hogya szigeti közönséggel, már a múltból egybe van forrva Zilahy Gyula, aki az idén is, a közönség osztatlan elismerését vívta ki. Ennél fogva a bizottság egyhangulag hozott határozatot, hogy a szigeti szinkórt a jövőben is Zilahy Gyulának adják.

Színházi hír. Az igazgatóság ezúton hozza a t. bérlők figyelmébe, hogy a bérletkiváltás f. hó 23-ig érvényes.

Ujabb bérlők. A mai napon a következők váltották ki bérletüket: Stern Józsefné, Szabó Sándor, Szabó Miklós, Somogyi Pál, Kovács Gyula, Lestyán Adorján, özv. Reichmann Arminné, Fenyő Sándor, Wisky Sándor, dr. Kemény, dr. Béressy Sámuelné, Maurer Emilné, Riesz Lipótné, Ganófszky Lajosné, dr. Hutiray, Böszörményi Pál, Szentkirályi Tivadar, Vecsey Zoltánné, Molnár Ferenc, Kandel Ferenc, Steinfeld Mihályné, Nagy Gábor, dr. Kola Jánosné, Ungár Jenő, Géressy Kálmán, Bleier Mór, dr. Csürös Ferenc, Szilágyi Imre, dr. Leitner, Leitner Dezső, dr. Dóczy Emil, Mandé Lipót, Hollander Adolf, Fisch Lajos, Rochlitz Arthur.

A város ügyei.

A rendőrségi palota és egyebek

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága kedd délután 3 órakor Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott. A bizottság több fontos közügyet vitt a megvalósulás felé.

A hadházi ut csatornázása, valamint a rendőrségi palota újabb terve nyertek elintéztést a bizottság ülésén.

Berényi Gábor, a város érdemes mérnökének a nyugdíjügyére vonatkozólag úgy határoz a bizottság, hogy javasolja Berényi Gábor nyugdíját az új szervezeti szabályokban foglalt fizetés után megállapítani.

A hadházi uti csatorna.

A mérnöki hivatal azt javasolja, hogy az Apafi-utcától a huszárlaktanyáig új csatornát építsenek, mert most ott annyi szenny gyűlt egybe, hogy úgy köztisztasági, mint közegészségi szempontból tűrhetetlen. A régi csatorna hasznavehetetlen. Az új csatorna kiépítésével ezek a bajok megszűnnek. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a munkát 25.000 korona költséggel engedélyezze.

A rendőrségi palota.

A rendőrség központosítására már rég tervbe vette a tanács a rendőrségi palota építését. A hozzávetőleges számítások és a helyiségek besztása már kész is van. A mérnöki hivatal számítása szerint a rendőrségi központi épület a Kossuth-utca 12-14. számú telkeken 680 ezer korona költséggel volna felépíthető.

Azonban a 12-14. számú telkeket már a város a pénzügyi palota részére jelölte ki. A pénzügyminiszterium a telkeket el is fogadta. A jog- és pénzügyi bizottság tehát új telekkel a Kossuth-utca 20. számú ingatlan javasolja a rendőrségi palota részére.

Utasítják tehát a mérnöki hivatal, hogy ez irányban is terjesszen be költségvetést.

Egyéb ügyek.

A bizottság ezután javasolja a közgyűlésnek, hogy a mentők részére ezután 936 koronát val többet fizessen a város.

Az erdőmester által kért póthitelek megadását mindaddig nem javasolja, amíg a szükségleteiről pontos és részletes költségvetést nem terjeszt be. — Javasolja a bizottság továbbá, Berényi Gábor főmérnök nyugdíját az új fizetés után állapítsák meg. A belügyminiszternek azon rendelkezést, hogy a közmunkálatokra vonatkozólag megtartott versenytárgyalásoknál a külföldi ajánlatok felett a hazai gyárak ajánlatait kell figyelembe venni, a bizottság tudomásvételre ajánlja. A közbiztonság gépjárműrendezésének 36000 koronás költségének a fedezésére a bizottság a nagykölcstől jelöli meg. Végül javasolja, hogy

a köztisztasági és fuvarozási vállalat felügyelő bizottságába a Tőkepitányt és főügyészt is vegyék fel és ehhez képest módosítsák a szabályrendeletet is. Elintéztett még a bizottság több telkszerzési és telekfeladabolási ügyet is.

Kuruzslónők a bíróság előtt.

Halál Mária.

A szegedi törvényszék büntetőtanácsa érdekes és a falusi erkölcsökre jellemző bűntudat tárgyal.

Két tipikus kuruzslóasszony állott ugyanis a bíróság előtt azzal vádolva, hogy ravasz szemfényvesztéssel kicsaltak egy nagylaki gazdától sok pénzt.

Az elmúlt év őszén történt, Nagylakon, hogy Kecskés János tekintélyes gazda háza leégett. Bár minden jel arra mutatott, hogy az égés nyugtogatás következménye, a csendőrség sehogy sem tudta a gyújtogatókat kézrekeríteni. Kecskés már le is mondott róla, hogy valaha is meglegyen, mikor jelentkezett nála Kolompár Lászlóné nagylaki cigányasszony:

— Ne busuljon, gazdumam, — mondotta Kecskésnek — megszerzem én azt a gyújtogatót!

— Ugyan hogyan? — érdeklődött Kecskés János.

— Hát csak úgy, hogy van nekem Kiszomborban egy ismerősöm. Úgy hívják, hogy Halál Mária. Nincs a földkerekségén az a titok, amit ez az asszony kine tudna deríteni.

— Hát hívják el azt az asszonyt. Kolompárné egy este el is vezette Kecskéshez Halál Máriát. Megbeszéltek, hogy a rákövetkező éjjel lesz a gyújtogató keresés.

Másnap aztán Halál Mária és Kolompárné tényleg megjelentek Kecskésék udvarán és a mikor már jól besötétedett hozzáfogtak a kuruzsláshoz.

Halál Mária tüzet gyújtott az udvar közepén és egy bögrében vizet forralt. Amint a víz forni kezdett, ráolvasott, majd sőt és kenyeret tett bele. Együttal felszólitotta Kecskést, hogy 80 fillért tegyen a bögrébe. Mikor a pénz benne volt, Halál Mária egy papírlapot adott Kecskés kezébe, és a következőket iratta rá vele:

— Pusztulj el Gyuris János tíz nap alatt. Ez a Gyuris János volt ugyanis az, kit Kecskés a gyújtogatással gyanúsított. Az aktusnak azonban ezzel még nem volt vége, mert amikor a láng legmagasabban lobogott, Halál Mária rákiáltott Kecskésre:

— Na most hozzon hamar kétszáz koronát. Ha meghozza meglesz a gyújtogató.

Kecskés János eszénelül rohant be a szobába, k hozott két százkoronást és odaadta Halál Máriának. A felesége is adott a kuruzslónőnek pénzt.

Ezre természetesen csakhamar befejeződött az aktus és a két kuruzslónő odébb állott. De távozás előtt még Halál Mária megjegyezte:

— Tíz nap múlva Gyuris végig fog rohanni az utcán és ő maga fogja kiabálni, hogy ő a gyújtogató.

Gyuris azonban sem tíz, sem husz napra de még egy hónap múlva sem kiabálta magáról hogy ő a gyújtogató, mire Kecskés János végre rászánta magát, és a kuruzslásról jelentést tett a csendőrségnek.

A csendőrség házkutatást tartott Kolompárné lakásán, ahol az ágypárnájába dugva 300 koronát talált.

Kolompárné erre a pénzre vonatkozólag azt mondotta, hogy ezt az ura onnan szerezte, hogy a disznóit eladta a vásáron.

A tárgyaláson a bíróság úgy Halál Máriát, mint Kolompárnét kihallgatta.

A két kuruzslónő tagadta a császt. Ítéletre nem került a sor, mert a bíróság a tárgyalást dr. Szegő Izsó védő indítványára elnapolta. A következő tárgyaláson a bizonyítás a körül lesz, hogy a csendőrség által talált háromszáz koronát kuruzslásból szerezte-e Kolompárné.

UJDONSÁGOK

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ref. egyház iskolaszéke 1911. év szept. hó 21-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart a következő tárgysorozattal: Jelentés az isk. év megnyitásáról, vallástanításról stb. — Tégláskerti tanítói állások. — Dávid M. és Kiss L. tanítók ügye. — Új tanítónői állás betöltéséről intézkedés. — Folyó ügyek.

— **Jablonczi Kálmán halála.** Egy végtelen aranyos kedélyű, bohém lelkű ember hunyta le tegnap örökre szemét. Jablonczi Kálmán gazdálkodó, a népszerű, kedves Kálmán bácsi kötődött el az élők sorából. Halála nagy sajnálkozást váltott ki a közönség soraiból, mert mindenfelé szerették és becsülték az elhunytat. Jablonczi Kálmán a gazdálkodás mellett újságíró és író is volt. Nemcsak a helyi lapok, de a fővárosiak is szívesen vették egy-egy pompás novelláját, melyben a népeletről írt. Az elhunyt sokáig betegeskedett. Mintegy esztendő előtt támadta meg a gyilkos kór, amely kioltotta életét. Temetése ma délután lesz az Eötvös-utcai gyászháztól. Halálát gyermekein kívül kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— **Új községi orvos.** Tiszacsegén tegnap orvosválasztás volt. A megüresedett községi orvosi állásra Kallós Pál dr. gáborjáni körorvost választották meg.

— **A város legtöbb adófizetői.** Debreczen város virilistáinak 1912. évre szóló névjegyzékét az igazoló választmány legutóbbi ülésén összeállították. A törvény értelmében a névjegyzék máától számított 15 napra közszemlére tették ki. A névjegyzék Szabó Elek polgármesteri titkári hivatalos helyiségében megtekinthető. A felszólalások beadhatók 15 napig.

— **A Katolikus Népszövetség első értekezlete** a nyári szünet után f. hó 24-én vasárnap délután fél 6 órakor tartja a katolikus főgimnázium tornatermében, igen szép és aktuális főgimnázium tornatermében, igen szép és aktuális műsorrall. Dr. Zalai János főreáliskolai tanár «A Mária kongregációk»-ról. Fülöp Béla főreáliskola tanár pedig «Nevelés és otthon» címen tart felolvasást, Szalánczy Andor a keresztény szocialisták vezető egyénisége, az «Igaz Szó» felelős szerkesztője «A keresztény munkásmozgalmak jelentőségéről» fog beszélni. A meghívók, melyek belépő-jegy gyanánt szolgálnak, ma mentek szét.

— **Aki a más nevében pénzt kér.** Soós János máv. fogalmazó tanulmányutra ment Párisba és Amsterdamba. A Hajdusoboszlón lakó szülei egy szép napon táviratot kaptak Párisból, amelyben fiuk 200 koronát kér sürgősen. A pénzt azonban nem Soós János kérte, hanem a turtangos család, aki ilyen agyutart módon csapta be Sósékat. A család csak akkor derült ki, mikor Soós János Amsterdamból hazatért. A rendőrség mindent megtesz a csaló kézrekerítésére.

— **Öngyilkosság a szegényházban.** Nagy riadalmat keltett ma délelőtt a debreczeni városi szegényházban az az öngyilkosság, melynek a szereplője egy valaha jobb napokat látott debreczeni elszegényedett ipolt követett el. Az illető nevét családja való tekintettel nem közöljük. A sorsüldözött ember nem bírta elviselni szenvedéseit, melyek betegségéből származtak, ezért ma egy óvatlan pillanatban gyufaméreggel akarta elpusztítani magát. Beszállították a közkörházba, de aligha tudják az életnek megmenteni.

— **A kolera.** Budapestről jelentik: A Fehérváry-uton koleragyanus tünetek között összeesett Kohn Márton 59 éves napszámos, a központi városháza udvarán pedig egy ismeretlen munkáskülsejű ember. Mindkettőt a Gellért-körházba vitték.

Halálozás. A város tisztikarát mély gyász érte. Sipos György, Debreczen város árvaszéki pénztárosa az éjjel 45 éves korában meghalt. Sipos György igen szimpatikus tisztviselője volt a városnak. Debreczen szolgálatára 1902. évben lépett. Gyámpénztárossá 1906-ban választották meg. Halála igaz részvétet kellett. Temetése ma lesz az Egymalom-utca 5. számú lakásáról.

A világítási vállalat értesíti a villamos fogvasztó közönséget, hogy f. évi október hó 1-től kezdve a villamos áramot nappal és éjjel hétköznap, vasár- és ünnepnapokon is szünet nélkül szolgáltatja. Hálózati javítások eszköz nélkül véget azonban a hálózat egyes részeit a szükséghez képest ezután is áramtalanítani a vállalat, lehetőleg ritkán, vasárnap délelőtt. Aki kívánja, azt az áramtalanításról értesíti a vállalat.

Megégett gyermek. Rémes szerencsétlenség hírére jelentették ma a debreczeni kir. ügyészségnek. A hajdunánási rendőrség telefonálta, hogy ott ma reggel egy öt éves kis leány tűzhalált szenvedett. Fehér Gábor nánási gazda tegnap este kivitte két kis gyermekét, az öt éves Mariskát s a három éves Rózát a tanyára. A szülők reggel munkájukra mentek s a gyermekek egyedül maradtak a tanyai házban. Az apróságok elunták magukat, majd Mariska gyufát kerestett elő s azzal játszott. Ekkor eszébe jutott, hogy tüzet rak az udvaron. Egy csomó szalmát szedett össze s azt meggyújtotta. A kisleányok a tűz körül forgolódtak. Így történt, hogy Mariska ruhája tüzet fogott s egy perc alatt lángba borult. Segítség sehonnét se jött. A kisleány össze-vissza szaladgált az udvaron égő ruhával, majd összeesett s teljesen széné égett. Pár óra múlva jöttek elő a szülők, de már csak egy felismerhetetlen holttestet találtak feányuk helyett. Az ügyészség a boncolást elrendelte, a vizsgálatot megindította. Csodálatosképen a másik apróságnak baja nem történt.

Négyezer hold nádas lángokban.

Nagy tűz a balatoni nagyberekben.

Tótszentpál és Buzsák községek határában már két nap óta hatalmas lángoszlopok csapnak az ég felé. Ég Kund Gusztáv és a marcali-i Széchenyi grófok balatoni berbe. Csütörtök éjjel gyuladt ki a hatalmas nádas. A nép rémülten rohant ki a határba, kivonult a két község tűzoltósága is az égő nádas-hoz, ahol már fekete-vörös lángok karolták át a ringó nádszálakat.

A tűz sisteregve terjedt tova, hatalmas erőlködött a tűzoltóság, csekély erejével, tökéletlen eszközeivel nem tudott megbirkózni a majd itt, majd ott fölcsapó lángokkal. Hajnalban már mindenki tudta, hogy az emberfölötti munka is hiábavaló.

A tavalyi száraz nád ott áll az ide nyers náddal, ég menthetetlenül s tegnap estefelé már a talaj, a tőzeg is meggyuladt. Rettenetes melegséget áraszt az égő nád, közel sem lehet férközni a tűzhöz. Négyezer hold területen lángban áll minden, mintha a föld gyuladt volna meg egy beláthatatlan nagy térségen.

Hetvenöt kilométer távolságra van Kaposvártól a rettenetes tűz, de a fénye az éjjel odalátszott. Harminc-negyven-ezer hold nádas van itt egy tagban s

ha a tüzet néhány nap alatt nem sikerül eloltani, vagy a terjedésnek gátat vetni, akkor lángba borul az egész balatoni berek.

A tőzeg már három-négy méter mélyen ég s így csak árkolással lehet segíteni a bajon. Az égő terület egy része a fajszi hitbizományhoz tartozik, Kund Gusztáv, aki tegnap délelőtt Széchenyi gróffal, az égő terület másik tulajdonosával megnézte az irtózatot tüzet. Valószínűleg katonaságot fognak kérni. Az a vélemény, hogyha néhány napon belül eső lenne, az égő nádas elaludna.

A nyomor forradalma.

Bécsben és Budapesten.

A bécsi példa utánzásra talált Budapesten is. Az éjjel véres tüntetést és apróbb rombolást rendezett a budapesti nyomorgó nép is. Künn az Angyalföldön, ahol a szegény emberek százai leginkább érzik a mindenfajta drágaság az élelmiszer- és a házbéruzsora átkát.

Késő este kezdődött a tüntetés, legelőbb egy fűszerkereskedő, Eidlitz Simon ellen, akinek két háza van Angyalföldön.

A házak egyike munkáslakásokkal van tele. Az ütött-kopott piszkos ház zjövendelmét mégis keveselte Eidlitz Simon és úgy okoskodott, hogy ha a tej, a burgonya, a cukor, és a kávé árát emeli, miért ne emelhetné a házbért is. Nyiltan azonban nem merte megtenni, hát fufanghoz folyamodott.

Felmondott a lakóinak, aztán annak, aki újra maradni akart, jóval drágában adta ki a lakásokat, s mert ez történt, megfenyegették.

— Majd megbánja még ezt!

A fenyegetést követte az este az, hogy Ujpest felől nagy tömeg vonult Eidlitz üzlete elé. — Amikor ideértek, elhangzott az első kiáltás:

— Le a házbéruzsorással!

Nyomban visszhangzott tulerősen hatszáz torokból:

— Vesszen az élelmiszeruzsorás!

A tömeg nem elégedett meg a lármával, valaki elkiáltotta magát:

— Csináljunk Bécsset! — és ebben a pillanatban közapor zudult a földszintes házra. Az ablakok csörömpölve zuzódtak be, a kövek Eidlitz boltjába is behullottak, ahol amit értek, elpusztították.

A lázongó emberek a boltajtó felé rohantak. Az ott álló rendőrök azonban kardot rántottak és úgy állották a tömeg útját. A rendőrök nagyon szorongatott helyzetben voltak, a tömeg beszorította őket az üzletbe, de az emberek az ajtón át nem juthattak be, bár a folyton hulló kődarabok a rendőrök arcát véresre sebeztek.

Bécsben a tegnapi és tegnapielőtti zajos események után lecsillapultak a kedélyek. Ottakring csendes, de a rendőrségi és katonai intézkedéseket fenntartották továbbra is. Szocialista körökben azt hiszik, hogy a zavargások nem fognak megisméltódni, de másrészt elvárják, hogy a kormány most már erélyesen fog fellépni a nagy drágaság ellen.

Vérben gázolt a villamos.

Egy kis süketnéma szörnyű halála.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este 5 óra után a Piac-utcán. Egy kis süketnéma fiút gázolt halálra a villamos. Ott lelt szörnyű halált a kerekerek alatt. Az utca bámész népében szinte megdermedt a vér a borzalmas eset láttára. A villamos kocsí felismerhetetlenségig roncsolta össze a szegény gyermeket. Csak egy vérző hústömeget huzhattak már ki a kerekerek alól.

A rémes szerencsétlenség úgy történt, hogy amint a villamos a kanyarodóból lassan kifelé haladt: Berki Sándor nevű 7 éves süketnéma fiúcska nem látva a veszélyt, nem hallotta a kalauz kétségbeesett csengetését. A vágányok közt akart átmenni. A 2-ik számú villamos kocsinak Vasadi József volt a vezetője. Csengetett, de hiába. Mikor látta, hogy a csengetés nem használ gyorsan fékezni kezdett. De már késő volt. A kis süketnémat elütötte a villamos és borzalmas hústömegegé lapították össze. Vérben csusztak a kerekerek.

A vérfagyasztó látványt nagy tömeg népte, amíg a kis fiú hulláját el nem szállították. A véres szerencsétlenség ügyében a rendőrség azonnal megindította a nyomozást. Dr. Hortobágyi Ernő közigazgatási gyakornok egész késő éjszakáig folytatta a tanuk kihallgatását. Csaknem mind azt vallják, hogy a kalauz megtette a maga kötelességét. A kis fiú szörnyű végének tehát csak süketnéme volt az oka. A borzalmas szerencsétlenség ügyében a rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja tovább a nyomozást.

TÁVIRATOK.

Stolypin halála.

A reggeli lapok hírére adták már, hogy Orosz ország volt miniszterelnökét, Stolypin Arkadie-vics Pétert az éjjel megölte a merénylő Bagrov golyója. Ma a volt miniszterelnök halálávi kapcsolatosan a következő táviratokat kaptuk:

Kiev, szeptember 19. Stolypin miniszterelnök 10 óra 12 perckor felesége, fivére és két sógora jelenlétében hunyt el. A kezelő orvosok mind jelen voltak. A holttestet be fogják balzsamozni.

Pétervár, szeptember 19. A félhivatalos Roszija írja: Stolypin miniszterelnököt meggyilkolták, le nem győzték. Ez a nap és ez az óra bekerül az orosz történelembe, mert bármily gazdag is az orosz nép kiváló szellemekben, nem tud felmutatni sok oly férfit, akik a lovagias szellemnek ily teljességét tartalmazzák volna, mint az elhunyt.

Pétervár, szeptember 19. Kievben nagyon veszedelmes a helyzet. Attól tartanak, — hogy mihelyt a cár és Kokoscev elutazik, — azonnal nagy zsidóüldözések fognak kitörni. A gazdagabb zsidók tömegesen menekülnek Kievből.

A spanyolországi sztrájk.

Valenzia, szeptember 19. Mintegy száz sztrájkolóból álló csoport délelőtt az összes közúti és egyéb kocsikat megállította. Délután 3 órakor a sztrájkolók a városra is voltak. Minden forgalom megszűnt és szünetelt. Délután a csendőrség és a tömeg között, amely csendőroket kövekkel dobálta meg, összeütközés keletkezett, amelynél a csendőrség kardját használta. Tüntető suhancok az üzleteket kövekkel rombolták. Délután 5 órakor csapatok szállták meg az utcákat, az összes üzletek zárva vannak.

Valenzia, szeptember 19. A városi munkások csatlakoztak az általános sztrájkhoz. A város stratégia pontjait tüzek szálták meg. A csendőrségre közpört zudítottak. A csendőrök kivont karddal jártak el és 21 tüntetőt le tartóztattak.

Madrid, szeptember 19. A Valenziából érkezett hivatalos jelentések mérsékeltébbek. A délelőtt ugyan igen nehéz helyzeteket teremtett, mert a sztrájkolók szívesen ellentáltak és több barrikádot emeltek. A délután azonban nyugodtan telt el. Saragossában, Bilbaóban és Barcellonában minden nyugodt.

Az erdőőr tragédiája.

Kaposvár, szeptember 19. Büssön történt az alábbi dráma, Gál István földbirtokos vadászatra ment. Vele volt Nagy József erdőőr és Imre nevű fia. Délután négy órakor a vadásztársaság fogollyal megrakodva bement a kukoricásba, hogy tovább vadászson. Hosszu lánccot alkotva haladtak a kukoricásban. Nagy József együtt volt fiával. Egyszerre előttük egy nagy csapat fogoly repült föl, ugyanekkor a fiu aki a kutájuk nyakkötőjét tartotta, előreszaladt. Az apja felhuzta a kétesvü puska ravaszát, utána sietett a fiának, és a foglyokra célzott. Meneközben megbotlott egy földhányásban, a puska elsült és az előtte álló fiának halántékába furódott a csomó sörét. A fiu hang nélkül összeesett. A vadásztársaság hamarosan összefutott, eállították a szerencsétlen fiu vérzését, és beszélgettek Büssüre. Az előhívott orvos azonban nem segíthetett rajta, reggelre meghalt. A csendőrök kihallgatták Nagy Józsefet. Megállapították, hogy az apát gondatlanság nem terheli.

Affér a Házban.

Budapest, szeptember 19. A képviselőház folyosóján ma a déli órákban, nagy fel-tűnést keltett összezördülés támadt Sümegi Vilmos képviselő, és Radó Sámuel dv. tanácsos a «Magyar Távirati Iroda» szerkesztő-tulajdonosa közt. Sümegi a szemére vetette Radónak, hogy a tegnapielőtti félegyházi népgyűlésről, mely a Justh-párt rendezett, tendenciózus és hamis tudósítást adott a könyomatu lapjában. Miközben erről hangosan vitatkoztak, a legerősebb kifejezések hangzottak el, annyira, hogy a dologból lovagias affér támadt. Radó szerkesztő megbizta Farkas Zoltán és dr Farkas Pál képviselőket, hogy a nevében provokálják ellenfelét. Sümegi a maga részéről Mádi-Kovács János és gróf Eszterházy Mihály képviselő-társaira bizta az ügyet. A segédek délután jönnek össze tanácskozásra.

Főmunkatárs:
VOITH GYÖRGY ZOLTÁN.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

— Déli zárlat. —

Szeptember 19.

Az árak 50 kilogrammonként	
buzs októ.	11'86—11'81.
buzs ápr.	12'14—12'08.
rozs októ.	10'35—10'28.
zab május.	—
zab októ.	9'61—9'56.
Tengeri szept. 1911	—
Tengeri máj. 1912.	8'41—8'38.

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 841'75.
Osztrák hitelrészvény 645'75.

RILLER EDE bútorgyáros

cs. és kir. udvari szállító

Debreczen, Piacz-utca 68. sz.

Alapítottott 1885. évben.	Több aranyéremmel kitüntetve.	Telefon 12. szám,
------------------------------	-------------------------------------	----------------------

Dúsválaszték:

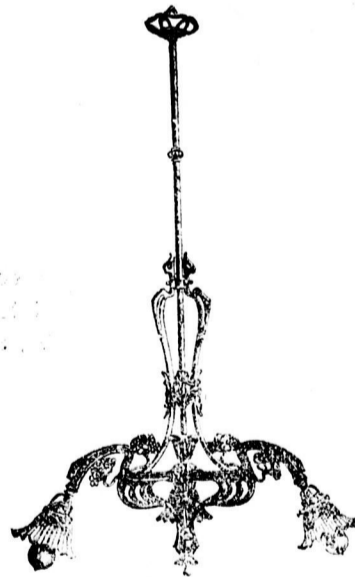
Modern, finom, olcsó és izléses
kivitelű szilárd

Bútorokban.

Állandó kiállítás modern

Mennyasszonyi kelegyekben.

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Byar Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Piacz-utca és Új-utca sarkán épült
új Wiener-féle palotába
helyezte át.

!! Mérsékelt árak !!

Ábbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körút mellett) tel esen ujonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.
Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzőkeny
kiszolgálás.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan,
lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos
év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann**
gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben akarja tar-
tani jó emésztését, használja a
Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyo-
morsavat és előmozdítja az**
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.
Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kelte-
mes, ugyanazon ha-
tást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint
philóval a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1'50.
Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrende-
lésnél — utánvételt

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazá-
nok, Motorok, Sínek, Szivattyúk,
Malomgépek, Modern transmissiók.
Távirdahuzalok. Minden méret és
nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok kölcsönbe is adtnak.

TELEFON 142—14. Sürgőncim: BARSEL.

Vállalkozók és iparosok,

kik órabéres alkalmazottakkal
dolgoztatnak, okvetlen szere-
zék be a most megjelent

Órabér kiszámítási táblázatot.

Kapható: **Tóth István**
s. mérnöknel (Veres-u. 19. sz.)
déli és esti órákban.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljete a cigaretták óriási
áremelése miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranszopókás
cigaretta papírt.

A legjobb óvszerként fertőző betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és altesti bántalmaknál és mint üdítő ital is, ivó- vagy savanyuvizzel hígítva elismerten kitűnő szolgálatot tesz a

Gróf Keglevich István utódai

Cognac

BUDAFOK

Bel- és külföldön kizárólag DISZKOLEVÉLLEL kitüntetve. — Mindenütt kapható!

Eladó téglá !!

Hogy a beallott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzemképességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomokok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kivánatai árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

I. rendű

Cserhasábtűzifát szállít

Fischer és Wollner cég

APÁTKERESZTUR állomáson száz mázsánként

126.— koronáért

20 korona előzetes beküldése ellen utánvétei.

A vasuti fuvar Debreczenig 35—36 koronába kerül.

Megrendelések a cég biharmóni diószegi irodájába küldendők.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlancement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlancement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlancement, 120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlancementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papírárak

u. m.:

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

üzleti könyvek,

Képeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

BOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piacu-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

Hirdetés

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Rönyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart
Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Órajavitások gyorsan és pontosan készülnek
Apródynál Piacz- 12. szám (Stenczinger-ház.)

Hajgyűrűket és karpereczeket készítenek jelent-
kezzenek lapunk kiadóhivatalában.

Önérdőn két és egynegyed hold föld eladó.
Értekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malom-
köz 5. sz.

Zongoróórákat ad felelősség mellett gyakorlott,
lelküismeretes urnó kezdőknek és haladóknak.
A zene tanárnő garantálja a tanítvány elvál-
lása esetében a sikert: kitűnő módszere
mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a
legelhanyagoltabbul tanítottaknál a legrö-
videbb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyerne
Takács Sándorné nőruha varrodájában
Kölcsey-utca 22.

Kifutó fia lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Németül és zongorázni olcsón tanít özv. urnó.
Meszen utca 18.

Tanuló fiattal felvétetik Apródy József mű-
órásnál Piacz-12. szám. (Stenczinger-ház.)

10 krajczár egy iskolai könyv bekötetése

HOROVITZ ZSIGMOND papírkereskedésében
Piacz-utca 12. sz.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test
vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására ho-
zom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai
fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ó-
fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös za-
matos 58 korona, fekete bikavér 65 korona.
Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyő-
ződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilog-
rammos postamintát 4 koronáért küldök. —
Cim: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiumába.

EGERBEN emeleti uriház eladó. Bővebbet Ba-
logh Örnagnál, honvéd-kórházban Budapest.
Ügynökök díjaztatnak.

Modern utcai

három szoba,

előszoba,

konyha, éléskamara és

mellékhelyiségekkel

vizvezeték és villanyvilágítással
berendezve

November hó 1-sejére

kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**
is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel
szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

Takaréktűzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa
puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági
eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

12570. szám.

t. k. 1911.

HIRDETMÉNY.

Balmazújváros községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk értelmében elkészítették és a nyilvánosság-
nak átadván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján
— ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891.
XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889.
XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján esz-
közölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket
azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886. XXXIX. t.-cikk 22.
§-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtá-
madni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1912. évi már-
cius hó 21. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az
ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset
annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, há-
rányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak esetei-
ben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban
foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése elle-
nében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt
vagyis 1912. évi március hó 21. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz
benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellent-
mondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a
betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve
vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII.
t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben
felszólításukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt
vagyis 1912. évi március hó 21. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg
nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a
törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett har-
madik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére ki-
küldött bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz
egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyúj-
tanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A debreceni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1911. szeptember 6.

A kiadmány hitelül

Simonyi

telekkönyvvezető.

Bolvári I. Lajos

kir. törvényszéki bíró.

SALVATOR

Gummi-
sarkak

Utólérhetetlen
tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, V/6

